

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **L. Š.**
bytem
zastoupen JUDr. Radkem Foralem, advokátem
se sídlem Masarykovo nám. 220, 763 61 Napajedla

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
se sídlem Třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. KUZZL/66769/2019,
sp. zn. KUSP/66759/2019/PŽÚ/Du,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 10. 2019, č. j. KUZZL/66769/2019, sp. zn. KUSP/66759/2019/PŽÚ/Du, a rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 13. 9. 2019, č. j. MUUH-DSA/72434/2019/Kodr, se *ruší* a věc se *vrací* žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je *povinen* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11.228 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Radka Forala, advokáta.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce dostal pokutu za to, že svojí sestře A. F. hrubou urážkou ublížil na cti. Namítá, že správní orgány jeho vinu ze spáchání přestupku neprokázaly nade vší pochybnost. Krajský soud proto stál před úkolem posoudit, zda tak namítá důvodně.

II. Skutkové okolnosti a rozhodnutí správních orgánů

2. Dne 22. 8. 2018 se paní A. F. dostavila na Městský úřad v Uherském Hradišti („městský úřad“). Uvedla, že žalobce ji dne 1. 8. 2018 v době kolem 18:00 na zahradě domu č. p. X v obci X slovně napadl výrazem „ty pičo zlodějská“. Jako svědka této události označila svého přítele L. R. Zmínila se také o tom, že v červenci téhož roku v obci X žalobce řekl F. H., že je zlodějka a že mu něco ukradla.
3. Městský úřad zahájil proti žalobci společné řízení o přestupcích proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. a) a písm. c) bod 4 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích („zákon o některých přestupcích“). V rámci řízení nařídil městský úřad ústní jednání. Předvolal k němu žalobce, paní F., pana R. a pana H.
4. A. F. ve své svědecké výpovědi uvedla, že dne 1. 8. 2018 byla na zahradě svého domu č.p. X v obci X. Fotila přes plot psa svého bratra, který jej chodí venčit na její pozemek. V řízení doložená fotografie uvádí čas 14:32. Ze spodu přes její zahradu přišel žalobce. Řekla mu, aby si psa odebral, jinak zavolá odchytovou službu, protože tam pes pobíhal již několikátý den. Po těchto slovech jí bratr údajně řekl „a co ty pičo zlodějská“. Poté jí začal vyčítat něco, co se stalo před dvaceti lety. Byla to jen chvilka, poté odešel. Uvedené slyšel její přítel L. R., který byl v té době na toaletě a zaslechl vše přes okno. To bylo od místa, kde s bratrem stála, asi 2 m. K dotazu, zda její přítel viděl obviněného na místě nebo ho viděl odcházet, uvedla, že viděl jeho záda, jak odcházel. K incidentu došlo odpoledne. Stála u branky na svém pozemku na dvoře. Přestupek se stal na zahradě u domu č.p. X.
5. A. F. rovněž vypověděla, že s bratrem jsou sousedé a je s ním těžká komunikace. Snaží se mu vyhýbat, aby nedocházelo ke konfliktům. V další části své výpovědi se vyjadřovala k jednání žalobce, k němuž mělo dojít v červenci 2018. Uvedla, že byla u paní L. H., která jí řekla, že jí pan F. H. vykládal, jak se potkal s žalobcem a ten mu o paní F. říkal, že je zlodějka a že mu něco ukradla. Mluvil o nějakém hrnci a o věcech, které se staly před dvaceti lety. Souvisely s tím, že dostala dům v Uherském Hradišti za nějaký finanční obnos. Pan H. jí to pak osobně potvrdil. Paní F. to poškozuje společensky i osobně. Je v mykologickém kroužku a kvůli tomu ani nekandidovala do zastupitelstva.
6. Svědek L. R. vypověděl, že dne 1. 8. 2018 odpoledne seděl na záchodě a bylo tam otevřené okno. Paní F. slyšel, jak říká „co tady dělá ten pes“ a pak slyšel odpověď „drž piču ty krávo zlodějská, stejně tady tvoje nic není, všechno jsi ukradla“. Po hlase poznal, že to byl žalobce. Neviděl ho, ale slyšel to zřetelně. Než vyšel ven, byl žalobce pryč. Svědek dále uvedl, že žalobce zná dvacet nebo třicet let, možná i déle. K dotazu zástupce žalobce, kde podle něj k incidentu došlo, svědek vypověděl, že u branky, přes kterou se vchází na zahradu. Dobře si to pamatuje, protože je to uráží. Jestli to bylo doslova, neví, ale bylo to v tom smyslu, jak řekl. Poté, co vyšel ven a nikdo tam nebyl, žalobkyně šla hned volat policii.
7. Městský úřad vyslechl také F. H., který ohledně jednání žalobce v červenci 2018 uvedl, že u žádného jednání nebyl, o ničem neví. Žalobce i paní F. zná od vidění. S žalobcem možná

někdy prohodil pár slov během venčení psa. Neví o tom, že by mezi žalobcem a jeho sestrou panoval vzájemný spor. Pouze slyšel něco z povídaček.

8. Později městský úřad v rámci dokazování vyslechl i paní L. H.. Ta uvedla, že kdysi v létě, asi předloni k ní došel pan H. a vyprávěl jí, že při procházce se psem seděl u ohniště a zničehonic za ním přišel neznámý muž. Panu H. začal vykládat o paní F. Řekl, že s ní má problémy. Měla mu ukrást nějakou látku. K dotazům právního zástupce žalobce uvedla, že obecně se v obci X všichni znají. Pan H. tam bydlí nejméně deset let. Neví, jak vychází žalobce se svou sestrou. Ale myslí si, že špatně. Paní F., která ji opatruje, si jí vždy stěžuje, že jí žalobce nadával. Ona sama však u žádného konfliktu nebyla.
9. Žalobce v řízení využil svého práva nevypovídat. Později při vyjádření k podkladům namítal, že se v řízení neprokázalo spáchání přestupku, ani že by jej spáchal. Poukázal na rozpory ve výpovědích paní F. a pana R.
10. Rozhodnutím ze dne 13. 9. 2019, č. j. MUUH-DSA/72434/2019/Kodr, městský úřad uznal žalobce vinným, že dne 1. 8. 2018 označením paní F. za „piču zlodějskou“ spáchal přestupek proti občanskému soužití ve smyslu § 7 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích („rozhodnutí městského úřadu“). Uložil mu za to pokutu ve výši 2.000 Kč. Ve věci obvinění, že v červenci 2018 v X vyprávěl F. H., že je paní F. zlodějka a že mu něco ukradla, městský úřad řízení zastavil kvůli zániku odpovědnosti za přestupek.
11. Podle městského úřadu popisovaly výpovědi paní F. i pana R. jednání žalobce téměř totožně. Oba se shodli na časovém období, na místě přestupku i na okolnostech, které předcházely jednání žalobce a souvisely s přítomností jeho psa na pozemku paní F. Sice se zcela neshodli v použité urážce, ale shodli se na tom, že žalovaný na adresu paní F. uvedl jak výraz „pičo“, tak hanlivý přívlastek „zlodějská“. Městský úřad nepovažoval za nemožné, aby svědek R. slyšel žalobce před otevřené okno toalety. Vzhledem k tomu, že ho zná mnoho let, mohl ho poznat po hlase. Pokud vyšel z domu a byla tam pouze paní F., bylo jasné, že vulgarismy směřovaly vůči ní. Městský úřad považoval obsah výpovědí svědků za dostatečný k prokázání toho, že se skutek stal. Tyto výpovědi byly věrohodné, protože zněly spontánně, nikoliv naučeně. Ačkoliv jsou mezi nimi drobné nesrovnalosti, nelze říct, že by se odlišovaly. Naopak se vzájemně doplňují a tvoří logický celek.
12. Žalobce se proti rozhodnutí městského úřadu neúspěšně odvolal. Rozhodnutím ze dne 30. 10. 2019, č. j. KUZL/66769/2019, žalovaný potvrdil rozhodnutí městského úřadu („rozhodnutí žalovaného“). Konstatoval, že ze správního spisu vyplývá, že mezi žalobcem a jeho sestrou jsou delší dobu neuspořádané vzájemné vztahy. Při rozhodování žalovaný vycházel ze svědeckých výpovědí A. F. a L. R., z vyjádření obviněného k podkladům rozhodnutí a z fotografie předložené A. F., pořízené dne 1. 8. 2018 v čase 14.32 hod. Po zhodnocení těchto důkazů žalovaný konstatoval, že závěr městského úřadu o vině žalobce má oporu ve správním spisu. Uznal, že mezi výpověďmi svědků existují jisté rozpory, nemají však takový charakter, že by vyvolávaly pochybnosti o spáchání přestupku. Tyto rozpory pramení z toho, kde se svědci v době spáchání přestupku nacházeli a jak danou situaci vnímali.
13. Za podstatné žalovaný považoval to, že se svědci shodně vyjádřili, že příčinou incidentu byl pes žalobce. Oba shodně vypovídali o tom, co následovalo. Žalovaný nesouhlasil, že by výpovědi svědků byly rozporné. Městský úřad svědky před podáním výpovědi poučil o

povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčovat. Jejich výpovědi nenasvědčují tomu, že by tuto povinnost porušili. Drobné odlišnosti ve výpovědích spíše svědčí o tom, že se svědkové na obsahu svých výpovědí předem nedomlouvali a každý vypovídal podle toho, jak danou situaci vnímal a jak si ji pamatuje. Výrazy, které žalobce na adresu své sestry řekl, si oba pamatují s jistými odlišnostmi, nicméně podstata je stejná. Žalovaný neměl důvod svědkům nevěřit. Jejich odpovědi i přes drobné nesrovnalosti vzájemně korespondují a vzájemně se doplňují. Žalovaný o jejich věrohodnosti nepochybuje. Ztotožnil se s městským úřadem, že žalobce se přestupku dopustil způsobem, který popsala paní F. Ta žalobce viděla i slyšela, byla přímo na místě. Její výpověď podpořil pan R., který sice žalobce neviděl, ale zná ho desítky let. Proto jej mohl poznat po hlase. Žalobce se k věci nijak nevyjádřil. To mu ale nelze klást k tíži.

14. Předložená fotografie neprokazuje spáchání přestupku, ale prokazuje jeho přesnější čas. Oznámení o zahájení řízení sice čas přestupku označovalo slovy „přesně nezjištěná doba“, zatímco výrok rozhodnutí městského úřadu uvádí čas kolem 14:30. To však nemá vliv na totožnost skutku. V obou případech se jednalo o stejný den.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

15. Žalobce namítá, že správní orgány jeho vinu neprokázaly nade vší pochybnost. Nesouhlasí zejména se způsobem, jak správní orgány hodnotily věrohodnost výpovědí svědků. Zdůraznil, že jej původně obvinili ze dvou přestupků. Druhého z nich, ohledně kterého městský úřad řízení zastavil z důvodu zániku odpovědnosti, se měl žalobce dopustit tím, že před cizími lidmi a před F. H. obviňoval paní F. z krádeží. Žalovaný měl věrohodnost výpovědí paní F. a pana R. hodnotit i v kontextu dokazování, které proběhlo v kontextu tohoto druhého přestupku. Z výpovědi svědka H. přitom vyplynulo, že nic neví o jednání kladenému žalobci za vinu. Dále z výpovědi L. H. plyne, že se ji paní F. snažila ovlivnit, jak má vypovídat. Mluvila s ní totiž o tom, co bude obsahem její svědecké výpovědi, i o tom, co vypovídal jiný svědek (pan H.).
16. Mezi výpovědi svědků existují podle žalobce výrazné rozpory. Zdůraznil zejména to, že svědci se neshodli ani v základní nadávce. Zatímco předmětem přestupkového jednání žalobce mělo být to, že měl říct pouze „ty pičo zlodějská“ svědek R. uvedl „ty krávo zlodějská“ ale ještě zde dodal, že měl slyšet „stejně tady tvoje nic není, všechno jsi ukradla“. Paní F. však neuvedla, že by ji žalobce osočoval z nějaké krádeže. Svědek R. zároveň tvrdil, že si vše dobře pamatuje, protože je to uráží (myšleno paní F. a jeho). V takovém případě by si ale měl skutečně dobře pamatovat, co přesně slyšel a shodovat se s paní F.
17. Podle žalobce správní orgány dostatečně neprokázaly, že se dopustil přestupku. Sám svědek R. přiznal, že žalobce na místě vůbec neviděl a poznal ho jenom po hlase. Rozpory mezi výpověďmi paní F. a pana R. s přihlédnutím k dalším svědeckým výpovědím vedou spíše k tomu, že se neprokázalo protiprávní jednání, ani to, že se jej měl dopustit žalobce. Správní orgány nepostupovaly v duchu zásady *in dubio pro reo*.
18. Žalovaný má naopak za to, že rozhodnutí o vině žalobce má dostatečnou oporu ve spisovém materiálu. Odůvodnění rozhodnutí žalovaného se podrobně vyjadřuje k provedenému dokazování. V podrobnostech žalovaný odkázal na své rozhodnutí.

IV. Posouzení věci krajským soudem

19. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání. Žalovaný ani žalobce na výzvu soudu, zda s tímto postupem souhlasí, nereagovali. Má se proto za to, že s rozhodnutím o věci samé bez jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.)
20. V průběhu řízení před krajským soudem došlo ke změně ve složení soudu. Samosoudkyni, která doposud ve věci rozhodovala, ke dni 31. 12. 2020 zanikla funkce soudkyně z důvodů podle § 94 písm. a) zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. V souladu s platným rozvrhem práce krajského soudu pro rok 2021 byla tato věc přidělena novému samosoudci.
21. Žaloba je důvodná.
22. Podstata žalobní argumentace žalobce spočívá v tom, že správní orgány postupovaly při hodnocení provedených důkazů v rozporu se zákonem. Podle žalobce automaticky považovaly za věrohodnou skutkovou verzi paní F. a jejího přítele, aniž by zohlednily skutečnost, že se jedná o blízké osoby, v jejichž svědeckých výpovědích jsou rozpory
23. Krajský soud předně připomíná, že se v nyní projednávané věci jedná o přestupek, který lze v souladu s § 79 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů („zákon o odpovědnosti za přestupky“), ve spojení s § 7 odst. 7 zákona o některých přestupcích, projednat pouze se souhlasem osoby přímo postižené jeho spácháním. Jedná se o výjimku ze zásady legality, podle které musí správní orgány projednávat všechny přestupky, o kterých se dozví, aniž by je vázal souhlas konkrétní osoby.
24. Tato skutečnost však nemá žádný vliv na dodržení zbývajících zásad správního řízení. Při zjišťování skutkového stavu v řízení o přestupku správní orgán obecně musí postupovat tak, aby zjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Musí jej zjistit v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o přestupku (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád; „správní řád“). Povinnost zjišťovat skutkový stav ohledně skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku tak leží vždy na správním orgánu. *Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že se přestupkového jednání obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (in dubio pro reo).* Obviněnému stačí k tomu, aby jej správní orgán nemohl za přestupek postihnout, rozumná pochybnost o otázce, zda se předmětného jednání dopustil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, bod 18; či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, bod 15).
25. Co se týče důkazních možností za účelem splnění povinnosti zjistit v potřebném rozsahu stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, správní orgány mohou podle § 51 odst. 1 správního řádu v řízení použít jakékoliv důkazní prostředky. Jen je musí získat a provést v souladu se zákonem. A tyto prostředky musí být způsobilé přispět k objasnění skutkového stavu věci.
26. Důkazy nelze hodnotit izolovaně. Teprve zhodnocením všech důkazů společně lze dospět k závěru o skutkových okolnostech případu. V celku správní orgán důkazy hodnotí, až provede všechny, jež považuje za dostačující ke zjištění relevantních skutečností. Podle § 50 odst. 4 správního řádu pak správní orgán hodnotí důkazy zásadně podle volné úvahy. Přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.

Při hodnocení důkazů z hlediska jejich závažnosti správní orgán určuje, jaký význam mají jednotlivé důkazy pro jeho rozhodnutí a zda je lze v dané situaci použít. Důkazy se hodnotí jak jednotlivě, tak v souhrnu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2009, č. j. 1 As 84/2009-77).

27. V tomto případě správní orgány založily svá skutková zjištění na svědeckých výpovědích. Konkrétně vycházely z výpovědi paní F. (tedy osoby přímo dotčené spácháním přestupku) a jejího přítele pana R. K prokázání, že došlo k přestupku, takové důkazní prostředky mohou postačovat. V takové situaci je však klíčové zhodnotit věrohodnost a konzistentnost výpovědí svědků. Žalobci totiž lze dát za pravdu, že při hodnocení věrohodnosti je nutné přihlédnout k tomu, že paní F. ani pan R. nejsou úřední osoby, u kterých by se automaticky presumovala věrohodnost a pravdivost jejich výpovědí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015-42). Pokud tedy správní orgán přistoupí k vydání rozhodnutí o přestupku, musí v odůvodnění rozhodnutí podrobně zdůvodnit, jak posoudil věrohodnost jejich výpovědí. Zohlednit by měl také to, že se jedná o osoby blízké, které mají osobní zájem na výsledku řízení. Kromě paní F., která byla poškozenou, i pan R. přiznal, že ho tvrzené jednání žalobce uráží.
28. *Pokud závěr o vině žalobce za přestupek stojí pouze na výpovědích osob, které mají na výsledku řízení zájem, je nezbytné, aby neexistovaly žádné pochybnosti o tom, že se žalobce přestupku skutečně dopustil.* V tomto případě však základ rozhodnutí správních orgánů není dostatečně pevný a rozumné pochybnosti vzbuzuje.
29. Krajský soud dává žalobci za pravdu, že skutkový stav, který správní orgány zjistily na základě svědeckých výpovědí, nestačí k uznání jeho viny. Za zcela zásadní krajský soud ve shodě s žalobcem považuje to, že mezi svědky existuje rozpor ohledně výrazu, kterým měl žalobce paní F. urazit na cti. *Ten přitom tvoří jádro projednávané věci.* Správní orgány existenci tohoto rozporu nepřipustně bagatelizují.
30. Je sice pravdou, že výraz „ty pičo zlodějská“ a výraz „drž piču ty krávo zlodějská“ jsou po obsahové stránce podobné a oba naplňují formální stránku přestupku ublížení na cti. Na druhou stranu má krajský soud za to, že se jedná o natolik explicitní výraz, že není nepřiměřené požadovat, aby se svědci na jejím přesném znění shodli. Správní orgány měly zohlednit i to, že svědek R. dodal, že žalobce měl paní F. vyčítat, že všechno ukradla a nic tady není její. Takové obvinění může také zasáhnout čest osoby. Paní F. však přesto nic podobného neuvedla. Ve své výpovědi mluvila pouze o tom, že žalobce jí měl vyčítat nějaké věci, které se odehrály před dvaceti lety. Správní orgán však nezjistil, o co konkrétně se mělo jednat. A paní F. o žádné krádeži nemluvila. Pouze v souvislosti s tím, co měl žalobce údajně říkat panu H., mluvila o domu v Uherském Hradišti. Z výpovědí svědků však vůbec není jasné, o čem vlastně byla konverzace mezi paní F. a žalobcem. Rozpor panuje také ohledně toho, zda pan R. na místě žalobce viděl. Zatímco on uvedl, že nikoliv, podle paní F. viděl jeho záda, jak odchází.
31. Aby vůbec správní orgány při neexistenci dalších důkazů mohly řádně zhodnotit věrohodnost svědecké výpovědi, měly by tomu přizpůsobit i vedení výslechů svědků, které by měly být co nejpodrobnější a nejkonkrétnější. Objeví-li správní orgán ve výpovědích svědků významné rozpory, správní orgány se s nimi nemohou pouze spekulativně vypořádat tak, že je způsobilo odlišné vnímání situace jednotlivými svědky, jak to udělaly

v tomto případě. Minimálně by bylo namístě, aby se správní orgán pokusil získat vysvětlení (případně stvrzení) těchto rozporů prostřednictvím dodatečného výslechu.

32. Samozřejmě ne jakýkoliv rozpor ve výpovědi bude mít rozhodující význam. Ten budou mít rozpory týkající se skutkového děje. Nikoliv nepodstatné detaily, u nichž lze odlišnosti ve výpovědích vysvětlit reálnými omezeními lidské paměti a časovým odstupem od sledovaných událostí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2013, č. j. 6 As 27/2013-49). V tomto případě svědci nevypovídali shodně ohledně jeho podstaty, tedy toho, co přesně měl žalobce paní F. říkat. Přitom právě za to, co jí řekl, správní orgány žalobce shledaly vinným. Odpovědi svědků se tedy rozcházejí v samém jádru skutkového děje. V této situaci představuje daný rozpor naprosto zásadní skutečnost, kterou správní orgány měly zohlednit ve prospěch žalobce, nikoli naopak.
33. V neposlední řadě dává krajský soud žalobci za pravdu také v tom, že správní orgány pochybily, pokud výpovědi paní F. a pana R. neposuzovaly v kontextu výpovědi dalších svědků, zejména pana H. Byť se jeho výpověď měla vztahovat k přestupku, ve vztahu k němuž městský úřad řízení zastavil, jeho výpověď přesto zůstává obsahem správního spisu. Správní orgány se s ním proto měly vypořádat. Za významné považuje krajský soud konkrétně to, že výpověď pana H. paní F. navrhla k prokázání toho, že žalobce před ním měl paní F. obviňovat z krádeží. Pan H., který na rozdíl od paní F. nebo pana R. nemá na věci zájem, však popřel, že by k tomu skutečně došlo. Jedná se o další okolnost, která podle krajského soudu snižuje celkovou věrohodnost výpovědi paní F.
34. Její věrohodnosti nepřidává ani výrazná časová prodleva mezi dnem, kdy mělo dojít ke spáchání přestupku a dnem, kdy jej ohlásila. Zatímco přestupku se měl žalobce dopustit dne 1. 8. 2018, paní F. jej oznámila až tři týdny poté, dne 22. 8. 2018. Pokud by se jí jednání žalobce natolik dotýkalo, jak uváděla při své výpovědi, rozumné by bylo, aby přestupek ohlásila bezprostředně poté, co se stala jeho obětí. Je sice pravdou, že svědek R. vypověděl, že poté, co žalobce odešel, volala paní F. policii. Ani pravdivost tohoto tvrzení se však městský úřad nesnažil nijak blíže ověřit (například prostřednictvím vyžádání výpisu hovorů od paní F.). Mohlo se přitom jednat alespoň o nepřímý důkaz, že se v daný den stalo něco, co vyvolalo potřebu kontaktovat policii.
35. Žalobce se sice v řízení k incidentu nevyjádřil a neposkytl tak správním orgánům alternativní verzi skutkového děje. Jak ovšem správně poznamenal žalovaný, nelze mu to klást k tíži, neboť „[o]bviněný z přestupku není povinen se hájit, zejména není povinen uvádět na svou obhajobu jakákoliv tvrzení, ani (anebo) o nich (nebo o jiných skutečnostech) nabízet a předkládat správnímu orgánu důkazy“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2014, č. j. 5 As 126/2011-68, bod 21).
36. Ač tedy při neexistenci alternativní verze skutkového děje může být pravděpodobné, že incident proběhl tak, jak uváděla A. F., pravděpodobnost k uznání viny za přestupek nestačí. Jak uvedl, Nejvyšší správní soud, nelze se spokojit s tím, že „*skutečnost, že obviněný se dopustil přestupku, se jeví být pravděpodobnou, či dokonce nejpravděpodobnější verzí skutkového děje*“. Existuje-li pochybnost, tj. ne zcela nepravděpodobná možnost, že skutkový děj se odehrál jinak než tak, že naplňuje všechny znaky skutkové podstaty přestupku, nepřipadá shledání viny spácháním přestupku v úvahu“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 97/2011-68). Platí totiž, že správní trest –

stejně jako trest soudní – lze uložit, jen pokud je nade vši pochybnost, že se skutek stal a že se stal právě tím způsobem, jaký správní orgán zjistil a prokázal (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2007, č. j. 1 As 11/2007-70). Obdobně i v přestupkovém právu platí, že je lepší v pochybnostech zprostit obvinění deset vinných, než shledat vinu jediného nevinného.

37. Krajský soud v tomto ohledu připomíná, že nelze připustit, aby přestupkové řízení sloužilo jako nástroj fyzických osob k vyřizování osobních sporů prostřednictvím orgánů veřejné moci (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 6. 12. 2018, č. j. 33 A 27/2017-28). V případech, kde správní orgán rozhoduje o přestupku toliko na základě sporného tvrzení blízkých – na věci přímo zainteresovaných – osob, musí důsledně dbát na dodržení stěžejní zásady správního trestání v pochybnostech ve prospěch obviněného. *Na hodnocení důkazů lze v takovém případě klást mnohem vyšší nároky.*
38. V trestním řízení správním se vůči správním orgánům totiž analogicky uplatní závěry Ústavního soudu, podle kterého „[v] situaci „tvrzení proti tvrzení“ jsou obecné soudy povinny důkladně posuzovat věrohodnost jednotlivých proti sobě stojících výpovědí a postupovat obzvláště pečlivě a obezřetně při hodnocení těchto výpovědí a vyvozování skutkových závěrů, a to za přísného respektování principu presumpce neviny. Mimo jiné v takové situaci obecné soudy rozhodně nemohou opomenout, je-li u svědka či svědků, jejichž výpověď stojí proti výpovědi obviněného, objektivně přítomna pochybnost o jejich nezainteresovanosti na výsledku řízení. Uvedená povinnost obecných soudů je pak ještě zvýrazněna v případech, kdy taková svědecká výpověď či svědecké výpovědi, stojící proti výpovědi obviněného, představují jediný přímý důkaz, z něž má být prokázána vina obviněného. S ohledem na princip presumpce neviny i právo na spravedlivý proces pak rozhodně nelze akceptovat shledání viny obviněného za situace, kdy jediným přímým důkazem proti němu je výpověď svědka, u něž *a priori* nelze vyloučit jakýkoli zájem na výsledku řízení, přičemž tato svědecká výpověď je posouzena jako věrohodná toliko s odůvodněním, že byla podána pod hrozbou sankce v případě křivé výpovědi“ (viz nález Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, bod 44).
39. K uznání viny tedy správní orgán může přistoupit, pouze pokud nade vši pochybnost prokáže, že se obviněný projednávaného skutku dopustil. V případě žalobce však i přes provedené dokazování s ohledem na rozpory ve výpovědích svědků a prodlevu při oznámení přestupku existovala pochybnost o tom, že se tvrzeného skutku dopustil způsobem popsáním paní F. Žalobní námitky žalobce proto krajský soud shledal důvodnými.

V. Závěr a náklady řízení

40. Po důkladném přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, tedy krajský soud vyhověl žalobní námitce poukazující na nezjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností a porušení zásady *in dubio pro reo* při hodnocení provedených důkazů. Zrušil proto rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. S přihlédnutím k charakteru zjištěného pochybení krajský soud zrušil též rozhodnutí městského úřadu (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). V této souvislosti krajský soud městskému úřadu ukládá, aby v navazujícím řízení buďto (1) za účelem zjištění skutkového stavu věci bez důvodných pochybností provedl další dokazování, nebo (2) postupoval v souladu se

zásadou *in dubio pro reo* a rozhodl o zastavení řízení, neboť žalobci spáchání přestupku spolehlivě neprokázal.

41. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu vzniklo právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Výrokem II. tohoto rozsudku soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 11.228 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku 3.000 Kč za podání žaloby, z částky 6.200 Kč za dva úkony právní služby zástupce žalobce JUDr. Radka Forala, spočívající v přípravě a převzetí věci podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“) a podání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu za dva úkony právní služby po 300 Kč a daň z přidané hodnoty ve výši 1.428 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 30. června 2021

Martin Kopa, v. r.
samosoudce